

Yrityssankari

ENNAKKOMATERIAALI

Oppitunnit 1–4

Oppitunti 1

RYHMÄYTYMINEN

Kello

Kesto

10–15 minuuttia + purkukeskustelu 5 minuuttia

Tavoitteet

Tehtävän tavoitteena on tutustuminen ja tiimiytyminen koko ryhmän kesken.

Materiaalit

Paperia ja kyniä (jokaiselle oppilaalle)

Toteutus

Pyydä oppilaita piirtämään paperille kellotaulu ja lisäämään siihen tunnit 1–12.

Tämän jälkeen oppilaat kiertävät ympäriinsä ja sopivat tapaamisia muiden oppilaiden kanssa ensin itsensä esitellen ja sen jälkeen toiselta vapaata aikaa tiedustellen. Kun vapaa aika löytyy, molemmat merkitsevät ajan kelloon (eli Ville merkitsee kelloonsa "Kalle" kello 16:n kohdalle ja Kalle merkitsee kelloonsa "Ville" kello 16:n kohdalle).

Tämän jälkeen oppilaita pyydetään lähtemään treffeille esim. kello 11 sovitun henkilön kanssa. Treffeille annetaan puheenaiheeksi jokin hauska, hassu tai jopa päätön teema, kuten esim. korvapuikot, kumisaappaat, kukkaruukku, risteily, lemmikkieläimet jne.

Yhdet treffit kestävät 2–3 minuuttia, ja jokaiselle treffille annetaan eri teema. Tehtävää viedään läpi muutamien treffien ajan, ei koko kellotaulua.

Lopuksi

Lopuksi voitte keskustella yhdessä:

- Miltä tehtävän tekeminen tuntui?
- Mitä opitte toisistanne?

Pikatreffit

Kesto

15 minuuttia

Tavoitteet

Tehtävän tavoitteena on:

- tutustua toisiin ryhmäläisiin hausalla tavalla
- lisätä ryhmäläisten tietämystä toisistaan.

Materiaalit

- Pikatreffit-kysymyslista
- Ajanottoväline

Toteutus

Tarkoituksena on tutustua toisiin ryhmäläisiin juttelemalla vaihtuvan parin kanssa, vaihtuvista kysymyksistä. Opettaja toimii pikatreffien vetäjänä ja kysymysten esittäjänä. Jokaiselle kysymyskierrokselle on varattu aikaa kaksi (2) minuuttia.

Aseta ryhmä seisomaan kahdessa rivissä vastakkain tai istumaan kahdelle vastakkaiselle penkkiriville. Sopikaa, kumpi rivi liikkuu aina kysymyskierroksen jälkeen yhden ihmisen/penkin eteenpäin, toinen rivi pysyy paikallaan.

Käykää seitsemän (7) keskustelukierrosta valitsemistanne kysymyksistä. Kysymyslista löytyy erilliseltä sivulta. Näin jokainen ryhmän jäsen pääsee keskustelemaan seitsemästä eri kysymyksestä ja juttelemaan ainakin seitsemän eri oppilaan kanssa. Voitte halutessanne käydä myös useampia keskustelukierroksia.

Lopuksi

Keskustelkaa yhdessä tai pareittain:

- Mikä fiilis tehtävästä jäi?
- Oliko kysymyksistä helppo saada keskustelua aikaiseksi?
- Mitä uutta opitte toisistanne?

Pikatreffit-kysymyslista

Valitse seuraavista kysymyksistä keskustelunaiheet keskustelukierroksille (7 kpl tai halutessasi enemmän).

Keskustelunaiheita:

- Mikä on lempiruokasi?
- Mitä harrastat?
- Mitä tekisit, jos koulu lopetettaisiin? Mihin käyttäisit aikasi?
- Kerro jokin asia, missä olet hyvä?
- Ketä ihailet?
- Jos saisit käyttää aikasi mihin tahansa, mihin käyttäisit sen?
- Mistä haaveilet?
- Voitat lotossa 10 000 €! Miten käyttäisit rahasumman?
- Minkä supervoiman haluaisit?
- Missä haluaisit olla maailman paras?

Kysymyksiä voi keksiä itse lisää tai heittää lennosta ryhmälle sopivia.

Oppitunti 2

RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN

Vaahtokarkkihaaste

Kesto

18 minuuttia + purkukeskustelu = noin 25 minuuttia

Tavoitteet

Tehtävän tavoitteena on ryhmäytyminen koko ryhmän kesken ja luovan yhteistyön harjoittelu.

Materiaalit

Spagettia, teippiä, narua/lankaa, vaahtokarkkia, sakset, mittausväline

Toteutus

Jaa oppilaat 3–4 hengen ryhmiin.

Jokainen ryhmä saa itselleen seuraavat materiaalit:

- 20 pitkä spagettia
- 1 metri teippiä
- 1 metri narua/lankaa
- 1 vaahtokarkki
- Sakset

Ryhmän tehtävänä on rakentaa materiaaleista mahdollisimman korkea itsestään pystyssä pysyvä rakennelma, jonka huipulla pitää pysyä yksi vaahtokarkki.

Rakennelman voi rakentaa pöydälle, mutta sitä ei saa esimerkiksi köyttää lamppuun tai tukea seinään. Annettuja materiaaleja saa pilkkoa osiin.

Aikaa rakentamiseen on 18 minuuttia. Ajan loputtua rakennelmien korkeudet mitataan. Korkeimman rakennelman rakentanut ryhmä voittaa haasteen. Rakennelmat voi kuvata muistoksi tai jättää esille, jos ne pysyvät pystyssä.

Lopuksi

Keskustelkaa hetki tehtävästä ja ryhmien työskentelystä ryhmien kanssa:

- Millaista tehtävän tekeminen oli?
- Mitä hyvää ryhmän toiminnassa oli ja mitä voisi kehittää?

Mission Impossible

Kesto

4 minuuttia + ohjeistus ja purku = noin 10–15 minuuttia

Tavoitteet

Tehtävän tavoitteena on harjoitella yhteistyötä aikapaineen alla.

Materiaalit

- Mission Impossible -tehtävälista (1 kpl/ryhmä)
- Kyniä ja paperia
- Ajanottoväline (esim. kännykkä)

Toteutus

Tehtävän ideana on toteuttaa 3–4 hengen ryhmässä mahdollisimman moni listalla annetuista tehtävistä kolmessa (3) minuutissa.

Ennen tehtävien suorittamista ryhmille annetaan yksi (1) minuutti aikaa suunnitella, mitä tehtävistä he aikovat tehdä, sekä jakaa vastuuta, eli sopia kuka tekee mitäkin.

Pyydä ryhmiä ympyröimään tehtävät sitä mukaa kun ne saavat niitä suoritettua.

Lopuksi ryhmät laskevat, kuinka monta tehtävää ne ehtivät suorittaa annetussa ajassa. Opettaja toimii tehtävien tarkkailijana ja ajanottajana. Lopuksi voidaan vertailla ryhmien tuloksia ja nimetä voittajaryhmäksi se, joka suoritti tehtäviä eniten.

Lopuksi

Keskustelkaa hetki yhdessä tai pienryhmissä tehtävästä ja ryhmien työskentelystä:

- Millaista tehtävän tekeminen oli?
- Miltä aikapaine tuntui ja miten se vaikutti ryhmän toimintaan?
- Mitä hyvää ryhmän toiminnassa oli ja mitä voisi kehittää?

Mission Impossible -tehtävälista

- Tehkää runo
- Tehkää laulu
- Juokaa vettä
- Kerätkää 5 kynää
- Sitokaa ryhmän kengännauhat yhteen
- Hakekaa kuppi vettä
- Tehkää lentokone
- Puhaltakaa ilmapallo
- Tehkää 10 punnerrusta
- Laittakaa valot päälle
- Piirtäkää lintu
- Kirjoittakaa ryhmän nimet paperille
- Tanssikaa piirissä
- Hakekaa kolme palaa wc-paperia
- Hakekaa sanomalehti
- Piirtäkää aarrekartta
- Istuttakaa puu
- Etsikää jotain pinkkiä
- Tehkää uusi kampauss jollekin
- Juoskaa ylös ja alas rappuset
- Tehkää solmu
- Huutakaa jotain hassua (ei saa kiroilla)
- Laittakaa paidat väärinpäin
- Piirtäkää kissa
- Sammuttakaa valot
- Koskettakaa kattoa
- Tehkää robottitanssi
- Kuvitelkaa miltä unelmatalo näyttää
- Ottakaa valokuva tiimistänne
- Hankkikaa 10 nimmariä (ei oman ryhmän)
- Hankkikaa postimerkkejä
- Hypätkää oman jalan yli
- Piirtäkää viikset
- Etsikää vihreä kynä
- Kehittäkää tiimillenne yhteishuuto
- Selvittäkää paljonko kello on New Yorkissa
- Nuolaiskaa kielellä nenää
- Heiluttakaa korvia
- Laulakaa Käärijää
- Tehkää ihmispyramidi (kaikkien ryhmän jäsenten pitää olla mukana)
- Soittakaa äidille ja kertokaa hänelle, että hän on tärkeä
- Menkää maahaan makaamaan ja sanokaa ääneen "me olemme ruohoa"
- Tehkää ryhmähäli (kaikkien ryhmän jäsenten on oltava mukana)

Oppitunti 3

**LUOVA AJATTELU JA
IDEOINTI RYHMÄSSÄ**

Ympyräluovuushaaste

Kesto

10 minuuttia + purku ja ohjeistus = noin 20 minuuttia

Tavoitteet

Harjoituksen tarkoituksena on kehittää luovuutta ja lisätä sosiaalisia taitoja.

Materiaalit

- Ympyräluovuushaaste-monisteet kaikille oppilaille (1 kpl/oppilas)
- Kyniä

Toteutus

Harjoituksessa piirretään valmiista ympyröistä erilaisia kuvia.

Oppilaat saavat kukin ympyrämonisteen, jonka ympyröistä tulee piirtäen tehdä erilaisia kuvia. Ympyrämoniste löytyy tulostettavaksi seuraavalta sivulta.

Oppilas voi tehdä kuvan yhdestä ympyrästä tai yhdistää useampia ympyröitä yhdeksi kuvaksi (esim. polkupyörän pyörät). Saman aiheisia kuvia (esim. eläin) saa olla vain kaksi.

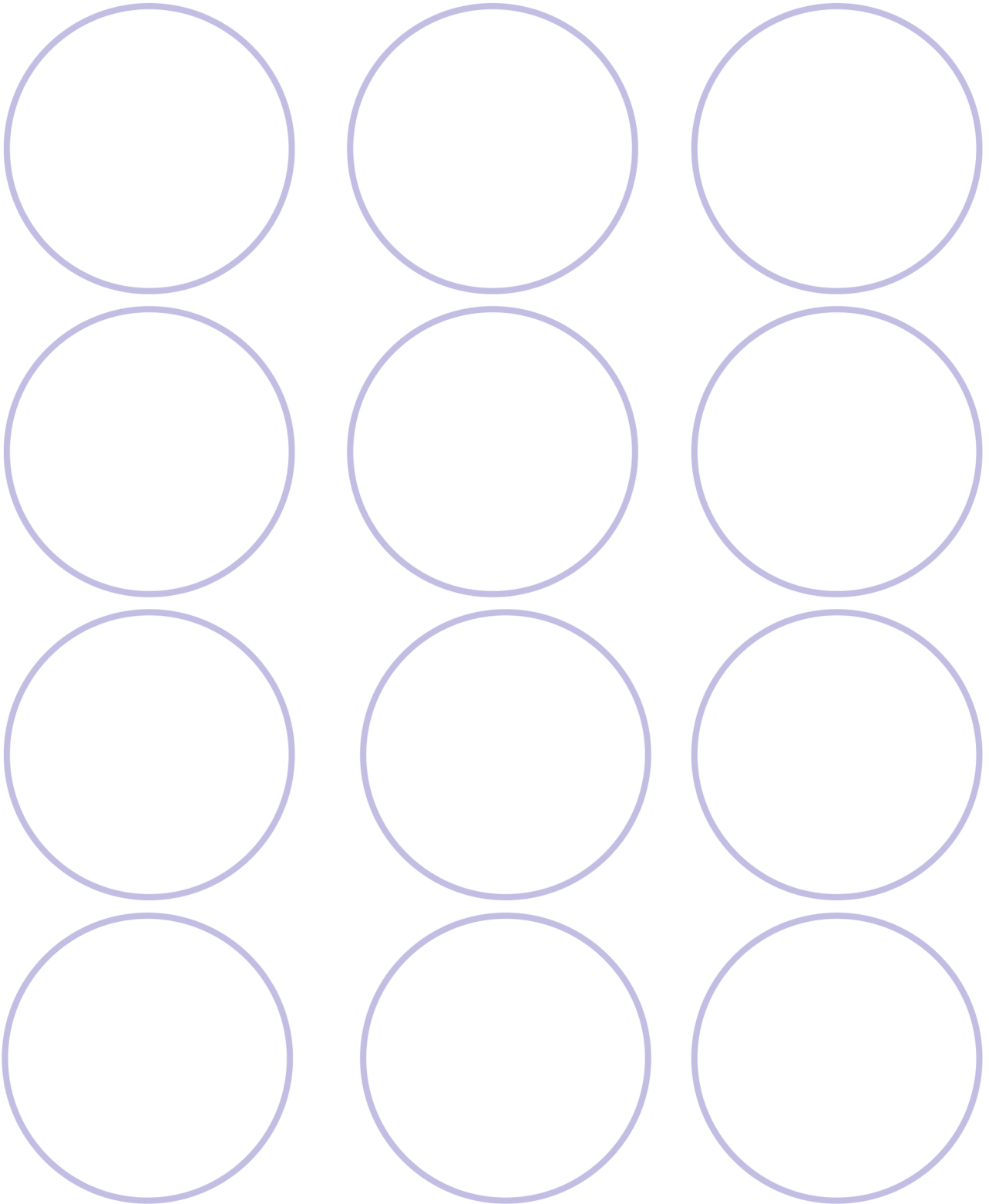
Annetussa ajassa tulee käyttää jokaista paperin ympyrää. Työskentelyaikaa on 10 minuuttia.

Lopuksi

Ohjaa oppilaat pareihin tai pieniin tiimeihin vertailemaan saatuja ideoita. Pyydä heitä nostamaan kaksi hauskinta tai parasta ideaa tiimistä. Samalla saadaan mielikuva siitä, mitkä ideat ovat yleisiä ja mitkä harvinaisia.

Tässä yhteydessä on hyvä keskustella myös siitä, kuinka työelämässä ja yrittäjän elämässä tulee usein eteen tilanne, jossa täytyy kehitellä uusia asioita ja käyttää luovuutta. Voitte yhdessä miettiä, millaisia tällaiset työelämän ja yrityselämän tilanteet voisivat olla.

Ympyräluovuushaaste

Esineelle uusi elämä

Kesto

15 minuuttia + purkukeskustelu 5 minuuttia = 20 minuuttia

Tavoitteet

Luovuuden harjoittelu

Materiaalit

Luokan erilaisia esineitä ja asioita, joille keksitään uusia käyttötarkoituksia:
esim. kynä, teroitin, tuoli, avaimet, pallo jne.

Toteutus

Ohjeista oppilaita tutkimaan luokkahuonetta ja siellä olevia esineitä. Jokainen oppilas valitsee yhden esineen ja keksii sille uuden käyttötarkoituksen. Nopeimmat voivat keksiä myös useammalle esineelle uusia käyttötarkoituksia.

Esim. teroitin – pilliteline

Lopuksi kaikki esittelevät vuorollaan muulle luokalle esineen ja sille keksimänsä uuden käyttötarkoituksen. Esityksistä voi tehdä myyntipuhemaisia kertomalla niiden erilaisista ominaisuuksista ja näyttämällä muille miten esine toimii.

Lopuksi

Keskustelkaa yhdessä, millaista tehtävän tekeminen oli:

Oliko uusien käyttötarkoitusten keksiminen helppoa tai vaikeaa?

Keskustelkaa myös siitä, mihin luovuutta tarvitaan arjessa tai erilaisissa ammateissa (esim. ongelmanratkaisu, uusien keksintöjen keksiminen).

Oppitunti 4

YRITTÄJÄVIERAILU

Yrittäjän vierailu oppitunnilla

Kesto

45 minuuttia

Tavoitteet

Vierailun tavoitteena on yrittäjyyteen ja yrittäjän arkeen tutustuminen.

Materiaalit

Kutsukirje yrittäjälle: Vierailijaksi Yrityssankarit-oppitunnille

Toteutus

Kutsu oppitunnille yrittäjävierailija inspiroimaan oppilaita yrittäjyydestä. Yrittäjä voi olla esimerkiksi paikallinen pienyrittäjä, jonkun oppilaan huoltaja, joka toimii yrittäjänä; nuori yrittäjä (esim. koulun entinen oppilas) tai vaikkapa opettajakollega, joka on toiminut aiemmin yrittäjänä. Tärkeintä on, että vierailijalla on jonkinlainen oma kokemus yrittäjyydestä ja hän pystyy kertomaan oman yrittäjätarinansa oppilaille kiinnostavasti.

Apua yrittäjävierailijan löytämiseen voit kysyä esimerkiksi Suomen Yrittäjien paikallisyhdistyksiltä. Vierailun voi toteuttaa tarvittaessa myös etäyhteyksin.

Voit lähettää oman kutsuviestisi liitteenä seuraavalta sivulta löytyvän Vierailijaksi Yrityssankari-oppitunnille -kirjeen, jossa on kerrottu lisää vierailun mahdollisuuksista ja konkreettisia vinkkejä vierailijalle.

Lopuksi

Keskustelkaa vierailun lopuksi, mitä ajatuksia yrittäjän vierailu herätti oppilaissa:

- Mikä oli kiinnostavinta yrittäjän tarinassa?
- Muuttuiko heidän käsityksensä yrittäjyydestä tai yrittäjänä toimimisesta?

Vierailijaksi Yrityssankari-oppitunnille

Yrityssankari-oppimiskokonaisuudessa 4.–6.-luokkalaiset harjoittelevat toiminnallisin työtavoin yrittäjyys- ja työelämätaitoja. Kokonaisuuden aikana he opettelevat ideointia, markkinointia, hinnoittelua ja myymistä. Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat tiimeittäin oman tuotteen tai palvelun, jota pääsevät myymään aidoille asiakkaille myyntitapahtumassa.

Tervetuloa Yrityssankari-oppitunnille kertomaan oma yrittäjätarinas!

Yrittäjävierailijana voit:

1. Kertoa ammatistasi

Yrittäjänä voit kertoa oppilaille työssäsi tarvittavista taidoista: Millaista ammattiosaamista työssäsi tarvitset? Voit myös pyytää oppilaita kysymään heitä kiinnostavista aiheista ammattiisi ja yrittäjyyteen liittyen – näin saat heidät osallistettua mukaan.

2. Havainnollistaa esimerkeillä yrittäjyyttä ja työelämätaitoja

Voit kertoa konkreettisesti yrittäjän arjesta: Millaisia työpäiväsi ovat? Mitä taitoja olet tarvinnut yrittäjänä? Miten päädyit yrittäjäksi? Mikä on yrittäjyydessä parasta? Entä haastavinta? Millaisia omia vahvuuksiasi pääset työssäsi käyttämään?

3. Saada uusia ideoita ja positiivista energiaa

Osallistumalla Yrityssankari- oppitunnille pääset keskustelemaan oppilaiden kanssa. Avoimessa vuorovaikutuksessa lasten kanssa myös omat sosiaaliset taitosi kehittyvät ja saat uusia näkökulmia, ideoita sekä energiaa hyödynnettäväksi omassa työssäsi. Anna oppilaiden innon tarttua!

Vinkkejä yrittäjävierailijan rooliin:

- **Sovi** opettajan kanssa sopiva aika, jolloin osallistut ohjelmaan sekä muut käytännön asiat.
- **Valmistaudu** kertomaan oppilaille innostavasti oma yrittäjätarinas.
- **Puhu** oppilaille ymmärrettävillä termeillä ja käsitteillä. Kysele ja kannusta heitä osallistumaan keskusteluun.
- **Suunnittele** halutessasi yhteistyölle myös jatkoa. Yrittäjyyttä harjoitellessa kokemusasiantuntijan vinkeistä on konkreettista apua oppilaille. Milloin ja missä yhteydessä voisitte tavata uudelleen? Voisitko vierailla esimerkiksi oppilaiden myyntitapahtumassa?
- **Jaa** omia tunnelmiasi vierailusta ja innosta muita mukaan.

Lisätiedot: nuortennyt.fi/yrityssankari

Tervetuloa mukaan!